

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Lovforslaget er enslydende med det om samme Emne senest i Rigsdagssamlingen 1895—96 i Folketinget fremsatte Lovforslag, der ikke naaede til 2den Behandling i dette Ting.

Idet i øvrigt henvises til de udførlige Bemærkninger til Lovforslaget i Rigsdags-tidenden for 1895—96, Tillæg A. Sp. 1985—2024, skal ved Sagens fornøjede Fremfættelse for Rigsdagen tilføjes følgende:

Siden nærværende Lovforslag sidste Gang blev forelagt Rigsdagen er der i vort Raaboland Norges Stilling til Spørgsmaalet indtraadt en Forandring, der nødvendig synes at maatte medføre Konsekvenser ogsaa for Danmark.

Som bekendt blev det under Behandlingen i Stortinget angaaende den norske Lov om Forfatter- og Kunstnerret af 4de Juli 1893 fra forskellige Sider forudsat, at der trods den formelle Bemyndigelse, som Loven giver, ikke vilde blive Tale om Norges Tiltræden til Berner Unionen, forinden Danmark gjorde det samme. Herved ansaa den norske Regering sig bunden og afventede, at nærværende Lovforslag maatte blive vedtaget, noget, hvorpaa man, da hint Forbehold blev taget, havde gjort bestemt Regning. Man mente navnlig i Norge at skyldte den danske Regering, der havde taget Initiativet til Udarbejdelsen af den fælles dansk-norske Lov, et vist Hensyn og derfor at burde afvente den formentlig nær forestaaende Afgørelse i Danmark. Da Sagen her imidlertid stadig trak i Langdrag, og da det blev anset for særlig ønskeligt, at Norges Tilslutning til Berner Unionen var sket forinden Afholdelsen af den diplomatiske Konference, som aabnedes i Paris den 15de April 1896, forelagde den norske Regering kort Tid forud Stortinget et Forslag angaaende Norges Deltagelse i

denne Konference og udtalte, at den vilde betragte dette Forslags Vedtagelse som Udtryk for Stortingets Indvilgelse i, at Norge uden at afvente Danmarks Tilslutning tiltraadte Berner Unionen. — Den 11te April vedtog Stortinget dette Forslag med 113 Stemmer mod 1, og umiddelbart derefter tiltraadte Norge Berner Unionen.

Det er allerede oftere ved Sagens tidligere Behandling fremhævet, i høj Grad denne Norges Tilslutning til Berner Unionen skaber nye og formentlig tvingende Motiver for Danmark til ligeledes at slutte sig til Unionen. Rent bortset fra den ideelle Skade, som vilde blive Følgen af, at den tidligere bestaaende og under Hensyn til det 19te Aarhundreder gamle Mands- og Litteraturfællesskab saa naturlige Nætsenhed blev brudt, er det indlysende, at Norge vil høste alle materielle Fordele af den nuværende Situation, hvis denne fortsættes. Det maa i høj Grad befrygtes, at hele Tvingepunktet i den dansk-norske Forlagsforretning hurtigt vil blive forlagt fra Danmark til Norge, idet Forfatterne nu uden Hensyn til Nationalitet erhverve international Beskyttelse mod Oversættelser ved at lade deres Værker udkomme paa norsk Forlag, medens det ikke opnaas ved Udgivelse i Danmark. Ligeledes saa de norske Forlæggere den Fordel, at de i Norge udkomme Oversættelser frit kunne sælges i Danmark i Konkurrence med de her udgivne, medens det norske Marked er spærret for de paa dansk Forlag udkomne Oversættelser. Endelig fortjener det at fremhæves, at det under Forhandlingerne i Norge fra alle Sider ogsaa blev forudsat, at Norge vilde opnaa saa mange Fordele paa Danmarks Betøftning, hvis alene Norge tiltraadte Berner Unionen, at Danmarks Tilslutning maatte anses som en nødvendig Konsekvens af Norges.